

bovati o tom, že se na tento pachtovní poměr, který končí teprve 25. února 1921, citovaný předpis nevztahuje, poněvadž na tom nesejde, bylo-li z pachtovního pozemku naposled r. 1920 na podzim sklizeno. Rovněž nelze souhlasiti s vývody stížnosti, že tyto okolnosti, způsobivší, že nárok na obnovu pachtu není po právu, byly propachtovatelem výslovně uplatňovány opožděně, poněvadž námitka dle § 8 cit. opatření není námitkou ve smyslu § 15 téhož opatření, nýbrž je předpis § 8 téhož opatření všeobecnou náležitostí, kdy nárok řečený vůbec může býti uplatňován. Ostatně se dle § 15 téhož opatření nevyžaduje, aby propachtovatel všechny své námitky ve svém návrhu taxativně a závazně uvedl, jelikož něco takového z řečeného předpisu odvoditi nelze, naopak je věcí soudu, aby opodstatněnost nároku i tehda přezkoumal, když nedostatek povšechných náležitostí propachtovatelem nebyl vytýkán.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudu a vrátil věc prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl o návrhu pachtýřky.

Důvody:

Napadeným usnesením, jímž bylo potvrzeno usnesení okresního soudu, byl porušen zákon, pokud se týče opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. Dle jeho § 15 jest propachtovatel povinen, by své námitky proti pachtýřovu návrhu na obnovu pachtu ohlásil nejdéle do 14 dnů po oznámení pachtýřovi, nejdéle do 31. prosince 1920 okresnímu soudu, jinak ztratí právo odporovati obnově. Z toho plyne, že s námitkami, které byly ohlášeny k soudu do 31. prosince 1920 jest propachtovatel prekludován, a soudové nižší nesměli proto vůbec přihlížeti k námitce propachtovatelově, teprve při jednání soudním dne 4. února 1921 vznesené, že totiž pachtovní smlouva ukončí dne 28. února 1921, a že následkem toho předpis § 8 cit. opatření pro pachtýřuv nárok na obnovu pachtu neplatí. Opačný názor rekursního soudu, vrcholící svým smyslem v tom, že je povinností soudu, aby z moci úřední zkoumal, zda jsou tu náležitosti § 8 opatření, nesrovnává se s citovanými předpisy zákonnými. Neboť již ze znění § 8 opatření »proti vůli propachtovatele« vyplývá, že záleží jedině na propachtovateli, chce-li vůbec odporovati oznámení pachtýře, žádajícího za obnovu pachtu na další pachtovní rok 1921, a důsledkem toho musí býti jen jemu ponecháno, jaké námitky chce proti nároku pachtýřovu vznést. Při tom ovšem jest propachtovatel povinen své námitky uplatniti ve lhůtě § 15, a jen o takovýchto námitkách přísluší soudu rozhodovati. Následkem mylného výkladu zákona nebyla podstata námitek propachtovatelových a obrany pachtýřčiny vyšetřeny a jest proto nutno, aby byly skutkové okolnosti oběma stranami přednesené zřetelem na obsah pachtovní smlouvy zjištěny, a neúplné řízení bylo doplněno.

Čís. 1026.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Pro otázku, zda požadovaný pozemek patří k pozemkům, na něž se vztahuje zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům, jest rozhodným

skutečný nikoliv knihovní stav v době, kdy zákon nabyl působnosti.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1921, R I 521/21.)

Pachtýř domáhal se, by mu byly přiznány do vlastnictví pozemky, jež měl spachtovány od bývalého císařského velkostatku, který je smlouvou trhovou ze dne 12. června 1919 zeizil na soukromníka, na něhož byly pak dne 10. září 1919 též knihovně převedeny. Nárok byl zamítnut soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Stěžovatelka pomíjí a přehlíží docela, že k prodeji sporných pozemků udělilo dle zjištění prvního soudu ministerstvo zemědělství (§ 1 zákona ze dne 9. listopadu 1918, čís. 32 sb. z. a n.) svolení již dne 17. února 1919, že potom kupní smlouvou ze dne 12. června 1919 na základě svolení toho nabyl pozemků těch Mořic B., že smlouva tá byla schválena vnucenou správou habsburko-lotrinských velkostatků v Praze dne 24. července 1919 a ministerstvem zemědělství jménem pozemkového úřadu (čl. I. čís. 2 zák. ze dne 11. července 1919, čís. 387 sb. z. a n. ve spojení s §em 15 zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.) dne 25. srpna 1919, takže, poněvadž toto schválení působí nazpět, čili od tehdejška (nehledě ani ku svolení napřed již 17. února 1919 udělenému), dnem uzavření smlouvy té, t. j. 12. června 1919 pozemky ty se nenalézaly již v majetku nějaké osoby, proti níž výkupní právo dle § 1 odstavce druhý požad. zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. působí, t. j. nebyly ani v majetku státu, ani nepatřily k zabranému velkému majetku pozemkovému (vlastníku takového majetku) ani vlastníku vložky čís. 305 zemských desek, nýbrž Mořici B., o němž ani nebylo tvrzeno, že by k takovým osobám náležel, a nebylo tedy dne 26. června 1919, kdy požadovací zákon v působnost vstoupil, požadovací právo pro nedostatek ten založeno. To, že věc knihovně ještě provedena nebyla a pozemky byly ještě v zemských deskách, nevádí, rozhodujeť jen skutečný právní stav, když zásada důvěry ve veřejné knihy tu vůbec ve zřetel nepřichází, nejméně o bezpečnost právního obchodu, o to, že by byla požadovatelka uzavřela v důvěře, že knihovní stav se srovnává se skutečným stavem právním, nějakou smlouvu a dovolávala se nyní veřejné víry knih na svou ochranu.

Čís. 1027.

Žaloba dle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. přísluší i tomu, kdo sice ví, že jmění zde jest, ale jest v nejistotě o jeho osudu.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1921, Rv I 19/21.)

Dědic domáhal se na soudě žalobou, by schovanka zůstavitelky, jež s ní až do její smrti byla sdílela společnou domácnost, byla uznána povinnou, předložiti seznam jmění a dluhů zůstavitelky, a udati, co ví o tomto jmění a dluhích, jakož i vůbec o pozůstalosti, zejména pak, co jest jí známo o jmění, v příloze ku žalobě podrobně uvedeném, a o jeho